

Άρειος Πάγος 270/1971, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 30/71 σελ. 809, ΝοΒ 19/71 σελ. 861

Περίληψη: Θεώρησης κατά τον Νόμον 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων ως ατυχήματος εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής ταύτης και της επιδεινώσεως της νόσου, εξ ης έπασχεν ο υπάλληλος ή εργάτης, όταν αυτή είναι συνέπεια εν συγκεκριμένη περιπτώσει συνεχίσεως της εργασίας υπό συνθήκας ασυνήθεις, εκτάκτους ή εξαιρετικές, ουχί όμως όταν η επιδείνωσις της νόσου υπήρξε συνέπεια της υπό δυσμενείς όρους και συνθήκας συνεχίσεως της εργασίας. - Αναίρεσις κατά των αποφάσεων των Ειρηνοδικείων.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. Λ3/4Σ. ΚΑΝΕΛΛΑΚΟΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ΗΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦ3/4ΛΛΟΥ

Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Λιδωρίκης, Ερρ. Μέλλιος, Νομικός Σύμβουλος Κράτους

Εκ του άρθρου 1 του β.δ. της 24.7/25.8.1920 "περί κωδικοποιήσεως του νόμου 551/1915 κλπ." σαφώς προκύπτει, ότι κατά την έννοιαν αυτού ως ατύχημα εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής ταύτης θεωρείται και η επιδείνωσις της νόσου, εξ ης έπασχεν ήδη ο υπάλληλος ή εργάτης, όταν αυτή είναι συνέπεια της εν συγκεκριμένη περιπτώσει συνεχίσεως της εργασίας υπό συνθήκας ασυνήθεις, εκτάκτους ή εξαιρετικές, λόγω των οποίων κατεπονήθη βαρύτατα ο οργανισμός του πάσχοντος, με αποτέλεσμα την επιδείνωσιν της νόσου αυτού και την εξ αυτής επέλευσιν του θανάτου του, ουχί όμως και όταν η επιδείνωσις και ο εξ αυτής θάνατος του εργαζομένου είναι συνέπεια της υπό δυσμενείς όρους και συνθήκας συνεχίσεως της εργασίας, καθ' ην περιπτώσιν η εργασία, ως εκ της φύσεώς της, δεν δύναται να εκτελήται ειμή υπό δυσμενείς όρους και συνθήκας.

Εν προκειμένω το ως εφετείον δικάσαν Πολυμελές Πρωτοδικείον διά της προσβαλλομένης αποφάσεώς του εδέξατο ως προκύψαν εκ των αποδείξεων ότι ο σύζυγος της αναιρεσιούσης προσελήφθη την 21.12.1966 παρά του αναιρεσιβλήτου διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, τοποθετηθείς εις την Επιθεώρησιν Εμπορικών Πλοίων εις θέσιν ραδιοτηλεγραφητού προς διενέργειαν, μεταξύ άλλων, τακτικών και εκτάκτων επιθεωρήσεων πλοίων και παρακολούθησιν επισκευών και μετασκευών επιβατηγών πλοίων. Την 18.11.1967 εισήχθη εκτάκτως λόγω καρδιακής παθήσεως εις την κλινικήν "****", ένθα παρέμεινε μέχρι της 5.12.1967, λαβών εν συνεχεία αναρρωτικήν άδειαν μέχρι της 8.1.1968, επανελθών δε εξηκολούθησεν εργαζόμενος υπό ευμενή λόγω της παθήσεώς του μεταχείρισιν των προϊσταμένων του. Κατά την 16.3.1968 και περί τας πρωϊνάς ώρας, αφού είχε επιθεωρήσει πρότερον έτερον πλοίον, προέβη εις την επιθεώρησιν του εν Πειραιεί ελλιμενισμένου υπερωκεανίου "****", όταν δε μετά το πέρας της επιθεωρήσεως ταύτης και περί ώραν 10.30 π.μ. μετέβαινεν εις τα Γραφεία της Υπηρεσίας του μετά του τρίτου ασυρματιστού του ως άνω πλοίου, ον είχε παραλάβει μεθ' εαυτού, διότι δεν ησθάνετο καλώς, υπέστη εμβολήν της καρδιάς συνεπεία στεφανιαίας καρδιοπαθείας και μεταφερθείς εις το νοσοκομείον απεβίωσεν αμέσως. Περαιτέρω εδέξατο, ότι η υπό του θανόντος εκτέλεσις και συνέχισις της εργασίας του δεν εγένετο υπό συνθήκας ασυνήθεις, εκτάκτους ή εξαιρετικές, η δε εν τη εκτελέσει της υπηρεσίας του το πρώτον κατά μήνα Νοέμβριον 1967 εκδηλωθείσα πάθησις της καρδιάς του, εξ ης τελικώς και απεβίωσεν ούτος, ανεξαρτήτως του εάν προϋπήρχε της υπό του αναιρεσιβλήτου προσλήψεώς του, επεδεινώθη μεν κατά την ημέραν του θανάτου του, η επιδείνωσις όμως αυτή προήλθε συνεπεία της υπό τους εκτεθέντας όρους και συνθήκας εργασίας του, ήτις ως εκ της φύσεώς της δεν δύναται να εκτελήται υπό άλλους ευνοϊκώτερος όρους και εκ της συστάσεως του οργανισμού του, άγοντος κατά τον θάνατόν του το 65ον έτος της ηλικίας του και εκ της βαθμιαίας και προοδευτικής εξασθενήσεώς του, ως εκ της κοπώσεώς του συνεπεία της φύσεως και του είδους της παρ' αυτού προσφερομένης εργασίας. Ακολούθως και κατ' επικύρωσιν της εκκληθείσης πρωτοδικού αποφάσεως απέρριψε την αγωγήν της αναιρεσιούσης, διώκουσαν, ως δέχεται, αποζημίωσιν διά τον θάνατον του συζύγου της ως επελθόντα εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας του, επί τη αιτιολογία ότι υπό τας προεκτεθείσας περιστάσεις ο θάνατος αυτού δεν συνιστά εργατικών ατύχημα εν τη έννοια του προρρηθέντος άρθρου 1 του κωδικοποιημένου νόμου 551/1915. Ούτως αποφνηάμενον ουδόλως παρεβίασε την ουσιαστικού δικαίου διάταξιν ταύτην, εφ' ω και ο περί του εναντίου μοναδικός λόγος αναίρέσεως, κατά το σχετικόν μέρος, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Ο αυτός ως άνω λόγος αναίρέσεως, καθ' α μέρη πλήττει την προσβαλλομένην απόφασιν δι' εκ πλαγίου παραβίασιν της προμνησθείσης διατάξεως και διά παραμόρφωσιν του περιεχομένου των υπό των διαδίκων προσαχθέντων αποδεικτικών μέσων εν τη έννοια του άρθρου 577 εδάφιον 20 του Κώδ. Πολ. Δικ., είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, μη συγχωρουμένης, κατ' άρθρον 578 του αυτού Κώδικος, της προβολής των λόγων τούτων αναίρέσεως κατά των αποφάσεων των

Ειρηνοδικείων, ως και των αποφάσεων των Πρωτοδικείων, των εκδιδόμενων, ως και εν προκειμένω, επί εφέσεων κατ' αποφάσεων των Ειρηνοδικείων.

Σχόλιο: Επεκυρώθη υπό της ανωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου η υπ' αριθ. 6344/1969 απόφασις του Πλυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Περίπτωσης της αρεοπαγίτικης αποφάσεως υπήρξε θάνατος μισθωτού εκ συγκοπής καρδίας κατά την εκτέλεσιν της εργασίας και, προκειμένης αξιώσεως προς αποζημίωσιν κατά τον νόμον 554/1915 περί εργατικών ατυχημάτων, απητήθη να ερευνηθή, αν η περίπτωσης αύτη ενέπιπτεν εις την έννοιαν του εργατικού ατυχήματος κατά τον ανωτέρω νόμον.

Ως δέχεται και η νεωτέρα αύτη απόφασις του Αρείου Πάγου, εν αρμονία προς τα υπό της θεωρίας και νομολογίας δεκτά γενόμενα (ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 29, 1257 και ειδικώς περί εργατικού ατυχήματος εκ συγκοπής καρδίας σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 28, 1264), εργατικών ατύχημα υφίσταται και όταν η νόσος του μισθωτού επεδεινώθη και τούτο υπήρξεν η αιτία του ατυχήματος, αλλά πρέπει η επιδείνωσις να οφείλεται εις συνδρομήν συνθηκών ασυνήθων, εκτάκτων ή εξαιρετικών, πράγμα το οποίον δεν απεδείχθη, ως γίνεται δεκτόν, εν προκειμένω. (Ίδετε και Εφετείου Αθηνών 2704/1970, εισηγητής Ευγ. Καραχάλιος, ΕΕΔ 29, 1257).